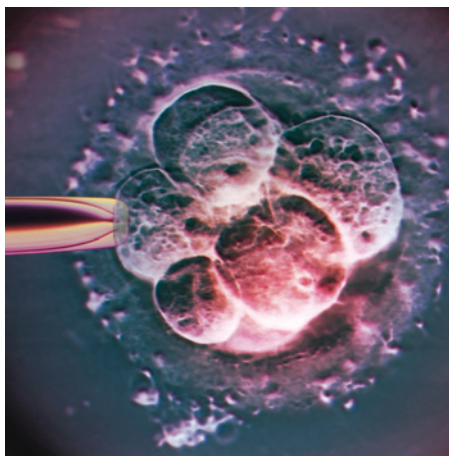

Deprimert etter vellykket assistert befruktning

En ny studie viser at kvinner som fikk barn etter assistert befruktning, hadde høyere risiko for depresjon enn dem som mislyktes.

Illustrasjonsfoto: Science Photo Library

Mange infertile kvinner vil forsøke ulike former for assistert befruktning, men langt fra alle lykkes med å få barn. Har disse økt risiko for depresjon? En ny dansk studie viser at det er motsatt (1).

Informasjon om over 40 000 kvinner som i perioden 1994–2009 hadde gjennomført minst ett forsøk med assistert befruktning, ble koblet med informasjon om fødsler og psykisk sykdom fra nasjonale registre. Rundt 500 av kvinnene hadde fått diagnosen unipolar depresjon. De som ikke hadde fått barn, hadde lavere risiko for unipolar depresjon enn dem som hadde fått barn. Risikoen for depresjon var høyest 0–42 dager etter fødsel sammenliknet med kvinner uten barn (hasardratio 5,1; 95 % KI 3,1–8,3). Det var en noe lavere, men likevel økt risiko for depresjon blant kvinner med barn sammenliknet med kvinner uten barn 43–365 dager etter fødsel.

– Dette er en solid studie, sier Johanne Sundby, professor ved Avdeling for samfunnsmedisin ved Universitetet i Oslo. – Det

er godt dokumentert at kvinner som får barn, har større risiko for depresjon enn kvinner som ikke får det, især kort tid etter fødsel – også når barnet er etterlengt og unnfanget ved assistert befruktning, sier hun.

– At barnefødsler øker risikoen for depresjon hos kvinner behøver ikke bety at kvinner som gjennomgår infertilitetsbehandling uten å få barn, ikke blir lei seg, stresset og synes det er vanskelig. Det gjør de. Men de får kanskje ikke behandlingstrengende depresjon. Annen forskning om psykiske lidelser viser at de mest sårbare på forhånd er de som lettest får problemer med store livshendelser, slik en barnefødsel er, sier Sundby.

Lise Mørkved Helsing
Tidsskriftet

Litteratur

1. Sejbaek CS, Pinborg A, Hageman I et al. Are repeated assisted reproductive technology treatments and an unsuccessful outcome risk factors for unipolar depression in infertile women? Acta Obstet Gynecol Scand 2015; 94: 1048–55.

Mye oksytocin – mindre angst

Barn med høyere nivåer av oksytocin hadde mindre angst, viser ny studie.

Oksytocin er et neuropeptid som blant annet demper angst og fremmer tilknytning og positiv sosial atferd. Oksytocin produseres i hypothalamus og frigis til hjernen via egne transportveier og til sirkulasjonen via hypofysens baklapp. Oksytocin kan måles både i plasma, spytt og urin, men om dette er gode surrogatmål for oksytocinnivå i hjernen hos mennesker, er ukjent, ettersom oksytocin fra sirkulasjonen ikke krysser blod-hjerne-barrieren.

I en nylig publisert studie fra USA ble oksytocinnivået i cerebrospinalvæske og plasma målt hos 27 voksne og barn der spinalvæsketapping ble gjort på annen klinisk indikasjon (1). Barnas foreldre fylte ut et spørreskjema om barnas angstnivå. Det viste seg at oksytocinnivået i plasma predikerte oksytocinnivået i cerebrospinalvæsken ($p = 0,0064$). Høye oksytocinnivåer, både i plasma og cerebrospinalvæske, sammenfalt med lavere angstnivå.

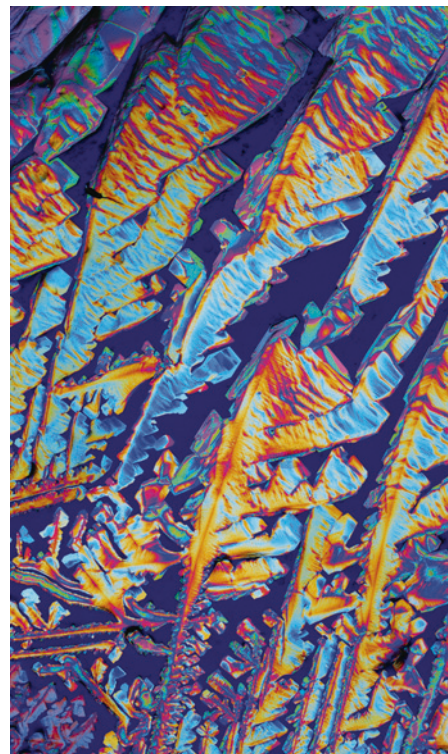
– Dette er lovende resultater, sier Daniel S. Quintana, postdoktorstipendiat ved NORMENT – KG Jebsen senter for psykoseforskning ved Oslo universitetssykehus.

– Resultatene bør likevel bekreftes av andre, da studien omfattet relativt få pasienter, og fysisk sykdom kan ha vært en konfundierende faktor. En norsk klinisk studie av oksytocinbehandling for autismspekterlidelser pågår nå ved Oslo universitetssykehus, som en oppfølgingsstudie til et forsøk hos friske voksne (2). Den amerikanske studien kan tyde på at personer med lave plasmavnivåer av oksytocin vil ha mest nytte av oksytocinbehandlingen, sier Quintana.

Martine Rostadmo
Tidsskriftet

Litteratur

1. Carson DS, Berquist SW, Trujillo TH et al. Cerebrospinal fluid and plasma oxytocin concentrations are positively correlated and negatively predict anxiety in children. Mol Psychiatry 2015; 20: 1085–90.
2. Quintana DS, Westlye LT, Rustan OG et al. Low-dose oxytocin delivered intranasally with Breath Powered device affects social-cognitive behavior: a randomized four-way crossover trial with nasal cavity dimension assessment. Transl Psychiatry 2015; 5: e602–9.

Oksytocinkrystaller. Illustrasjonsfoto: Science Photo Library